

ΒΙΑΣΜΟΣ: **ΕΝΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟ ΕΓΚΛΗΜΑ**

“...ΣΤΙΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΑ ΒΛΕΠΕΙΣ ΚΑΙ ΤΡΩΣ”

Σεπτέμβριος 2015.

Τριπλός βιασμός 20χρονης στον Ασπρόπυργο Αττικής. Το σκηνικό ολοκληρώνεται με πυροβολισμούς από τη μεριά των βιαστών έξω από το σπίτι του θύματος, με σκοπό να εκφοβίσουν την οικογένεια, ώστε να μην τους καταγγείλει. Οι βιαστές οδηγούνται στο αυτόφωρο. Δεν προφυλακίζονται. Αφήνονται να κυκλοφορούν ελεύθεροι με περιοριστικά μέτρα.

Η παραπάνω είδηση εμφανίζεται στα ΜΜΕ με τη γνωστή και δοκιμασμένη συνταγή: σχόλια από «ειδικούς», σιχαμένες και λεπτομερείς περιγραφές, λίγος κανιβαλισμός, μια δόση συγκίνησης και οίκτου. Η καλοσχεδιασμένη αναπαράσταση ενός θύματος τονίζει με πολύ συγκεκριμένο τρόπο ταυτότητες της εν λόγω γυναίκας -όπως το γεγονός ότι είναι κωφή και προέρχεται από την εργατική τάξη- προκειμένου να την αξιολογήσει ως αδύναμη, ανίκανη, παθητική (ανα)παράγοντας για ακόμη μια φορά κυρίαρχα νοήματα σε σχέση με το βιασμό.

Δε μας ξαφνιάζει ούτε η έκπληξη των μίντια από το «αποτρόπαιο και σπάνιο» αυτό έγκλημα, ούτε η αναπαράσταση των βιαστών ως «ανώμαλων/άρρωστων εγκληματιών». Ο βιασμός δεν παρουσιάζεται από τα μίντια ως πατριαρχικό έγκλημα, ως η έκφραση της ωμής, έμφυλης βιαιότητας που κατοικεί στο εδώ και στο τώρα, αλλά ως εξαίρεση από την καθημερινή συνθήκη και μεμονωμένο περιστατικό. Οι βιαστές δε, κατατάσσονται/υποβιβάζονται σε μια ειδική κατηγορία (ράτσα ειδική) ειδικούς ανθρωποειδούς, σαφώς διαχωρισμένοι από όλους τους υπόλοιπους άντρες, συζύγους, πατέρες, εργοδότες, που ασκούν καθημερινά σεξουαλικοποιημένη -ή μη- βία σε όλα τα κοινωνικά πεδία.

Γυναικεία σώματα στο βωμό του ανδρισμού, γυναίκες τραυματισμένες -άλλες λίγο, άλλες περισσότερο, άλλες στα κρυφά- στις οποίες σπάνια δίνεται ο χώρος και ο χρόνος να μιλήσουν, «προστάτες» που παίρνουν τον λόγο, εγκλήματα των οποίων η έμφυλη διάσταση δεν αναγνωρίζεται. Η κοινωνική κατασκευή της τιμής που συνεπάγεται την ατίμωση των ανδρών/συγγενών της οικογένειας δίνει για άλλη μια φορά το λόγο στις ηγεμονικές αρρενωπότητες: στον ντροπιασμένο και οργισμένο πατέρα, σύζυγο ή αδερφό. Για ακόμη μια φορά η πατριαρχική κοινωνία θέτει τα όριά της έτσι ώστε το γυναικείο βίωμα να χωράει μόνο ως εικόνα στις ειδήσεις, μόνο ως προϊόν κατανάλωσης. Άλλωστε, στην κοινωνία του θεάματος, ο βιασμός πουλάει.

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΤΟΥ ΒΙΑΣΜΟΥ

Ο βιασμός είναι η αποσιωπημένη και σεξουαλικοποιημένη βία, ένα "προσωπικό" ζήτημα καταδικασμένο να συζητιέται με ντροπή στην ιδιωτική σφαίρα (στην καλύτερη περίπτωση ένα θέμα για τα δελτία των οχτώ). Είναι ένα εργαλείο φίμωσης, τρόμου, πειθάρχησης και καθυπόταξης όλων των υποκειμένων που αποκλίνουν και αποκλείονται από το ηγεμονικό ανδρικό κοινωνικό φύλο. Είναι η πιο ωμή μέθοδος επιβολής της ανδρικής κυριαρχίας, συντήρησης και παγίωσης των πατριαρχικών, κανονιστικών δομών εξουσίας, όπως αυτές μαθαίνονται από πολύ νωρίς στα σχολεία, στα γήπεδα, στα καφενεία, στα μπουρδέλα, εκεί όπου η βίαιη κουλτούρα αρρενωπότητας κατασκευάζει διαρκώς μελλοντικούς, εν δυνάμει, βιαστές. Η πατριαρχική καραμέλα πως ο βιασμός προκύπτει από μια ανδρική, αστείρευτη επιθυμία για σεξουαλική ικανοποίηση, εξακολουθεί να συγκαλύπτει την πραγματική του φύση. Ο βιασμός είναι η εχθρότητα, η επεκτατικότητα, η εξουσία, η καθημερινή εδραίωση της έμφυλης ιεράρχησης των σχέσεων. Ο φόβος της βίας και η βία καθαυτή διαμορφώνουν συμπεριφορές, εγκαθιδρύουν και ανανεώνουν τους καταναγκασμούς, την ταπείνωση και τη σιωπή. Όσο πολλαπλασιάζονται οι καταπιέσεις που δέχεται το υποκείμενο, τόσο μεγαλώνει το αδιέξοδο. Στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα, σε συνθήκες κρίσης, τα περιθώρια διαφυγής, υπεράσπισης και ορατότητας στενεύουν ακόμη περισσότερο.

“πήγαινε γυρεύοντας.”

“...και μετά φταίει ο βιαστής.”

Η αμφισβήτηση του θύματος είναι ο κανόνας. Για κάθε βιασμό υπάρχει πάντα ένα μεγάλο κομμάτι κάγκουρων, πατεράδων, μπάτσων, δικαστών, φιλήσυχων πολιτών που κατηγορεί και ενοχοποιεί τις γυναίκες γι' αυτό που τους συνέβη (γιατί ο βιασμός είναι το μόνο έγκλημα για το οποίο η απόδειξη ενοχής του δράστη στηρίζεται στην απόδειξη «αθωότητας» του θύματος), παραβλέποντας μάλλον συνειδητά την κουλτούρα

του βιασμού. Υπάρχει, όμως, κι ένα άλλο κομμάτι αντρών, που ενώ ισχυρίζεται πως αντιλαμβάνεται τη γυναικεία αντικειμενοποίηση ως πατριαρχικό εργαλείο, σπεύδει να κάνει εμμέσως το ίδιο, κατηγορώντας αυτή τη φορά τη γυναίκα ως ανίκανη να αντιληφθεί τους κανόνες αντικειμενοποίησής της ή αδύναμη να αντιταχθεί αρκετά σε αυτούς, καθιστώντας την έτσι συνένοχη στο βιασμό της. Η παραπάνω θέση καταδεικνύει πόσο βαθιά ριζωμένη είναι η σεξιστική ιδεολογία ακόμα και στον ευρύτερο κινηματικό χώρο που με μονοθεματικές, εχθρικές αναλύσεις αναπαράγει για μια ακόμη φορά τον κυρίαρχο λόγο. Η μισογύνικη ρητορική που θεωρεί ότι οποιαδήποτε έκφανση θηλυκότητας, ακόμα και μια υιοθέτηση των καπιταλιστικών προτύπων ομορφιάς, μπορεί ή θα μπορούσε από μόνη της να αποτελέσει αιτία για έναν βιασμό είναι επικίνδυνη, τρομαχτική, θλιβερή στην καλύτερη των περιπτώσεων.

Για το βιασμό φταίει ο βιαστής.

Στις περιπτώσεις βιασμού, υπάρχουν κυρίως εξωτερικές ερμηνείες και όχι από το ίδιο το υποκείμενο που τον υφίσταται. Ο φεμινισμός είναι η επιλογή που κάνουμε για να διεκδικήσουμε την αυτονομία μας πάνω στα σώματα, τις ανάγκες και τις επιθυμίες μας. Είναι το εργαλείο που χρησιμοποιούμε για να αναδημιουργήσουμε την ιστορία, τις μικρές και μεγάλες αφηγήσεις που μας θέλουν εκτός. Εκτός των πολιτικών αγώνων, εκτός της γλώσσας και των νοημάτων που αυτή παράγει, εκτός της βιωμένης πραγματικότητας. Είναι όλες εκείνες οι πολιτικές πρακτικές που αντιστέκονται στην έμφυλη και σεξουαλικοποιημένη βία, στο διάχυτο σεξισμό, στα μισογύνικα σχόλια ή βλέμματα. Είναι ο τρόπος να αναγνωρίζουμε τις πολλαπλές και αλληλένδετες καταπίεσεις που δεχόμαστε και που σχετίζονται με την τάξη, το έθνος, το φύλο, τη φυλή, τη σεξουαλικότητα, την αρτιμέλεια. Ο τρόπος να διεκδικήσουμε ορατότητα, να μιλήσουμε για τις εαυτές μας χωρίς αστυνόμευση, χωρίς διαμεσολαβητές, χωρίς φόβο.

Ενάντια στην επιλεκτική αμνησία αυτής της κοινωνίας που συνειδητά δε μιλά για πατριαρχία, ενάντια στις ηγεμονικές αρρενωπότητες, μπροστά στον παραλογισμό του αυτονόητου, χτίζουμε τις δικές μας δομές αλληλεγγύης και φροντίδας χωρίς να αναθέτουμε την προστασία μας σε κανέναν. Δημιουργούμε ρωγμές στη φυσικοποιημένη, σεξιστική ελληνική κουλτούρα. Κάτω τα χέρια από τα σώματά μας!

μωβ καφενείο
Δεκέμβρης 2015

Πανελλαδική εβδομάδα [14.12-20.12]

Δευτέρα 14.12

11:00, μικροφωνική από την Ομάδα
έμφυλου Μυτιλήνης

Τρίτη 15.12

17:00, μικροφωνική στην Αγ. Σοφία
(Θεσσαλονίκη) από το Μωβ Καφενείο

18:00, μικροφωνική και συγκέντρωση
στο Παράρτημα (Πάτρα) από τη
γυναικεία ομάδα Wildcat

Πέμπτη 17.12

20:00, προβολή videos και κουβέντα
στον αυτοδιαχειριζόμενο χώρο
Ανατόπια (Πάτρα), από τη γυναικεία
ομάδα Wildcat

Σάββατο 19.12

13:00, μικροφωνική στο Θησείο από
τις ομάδες brastards, φεμιν@tre, λοα,
queertrans, μπεφλόνα, φίλες και
συντρόφισσες (Αθήνα)

Κυριακή 20.12

19:00, προβολή ντοκιμαντέρ με
θέμα την κουλτούρα του βιασμού,
στο Κοντροσόλ -lgbtqi+ στέκι
(Θεσσαλονίκη)

ΑΠΑΝΩ ΤΟΥΣ

Ενάντια στην κουλτούρα του βιασμού